

Innst. 267 S

(2013–2014)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Prop. 105 S (2013–2014)

Innstilling fra justiskomiteen om samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av beslutning (EU) nr. 1313/2013 om EUs ordning for sivil beredskap (2014–2020)

Til Stortinget

Sammendrag

Europaparlaments- og rådsbeslutning (EU) nr. 1313/2013 om EUs ordning for sivil beredskap ble formelt vedtatt i EU 17. desember 2013, og trådte i kraft 1. januar 2014. EUs ordning for sivil beredskap er det viktigste rettslige grunnlaget i EU for sivil katastrofeinnsats og for annet samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.

Ordningen er en videreføring og utvikling av det tidligere Handlingsprogrammet for sivil beredskap som Norge har deltatt i siden 1982. Norge har deltatt i EUs samordningsmekanisme siden 2002. Parallelt med avslutningen av Handlingsprogrammet for sivil beredskap i 2007, ble et finansielt instrument for sivil beredskap og krisehåndtering for perioden 2007–2013 satt i verk. Den nye rettsakten erstatter tidligere rettsakter på området og er en sammenslåing av programområdet for EUs ordning for sivil beredskap og den tilhørende finansieringsordningen. Norge er ikke forpliktet til å stille ressurser i beredskap, men kan bidra med ressurser i hvert enkelt tilfelle etter eget ønske.

Ettersom norsk deltagelse i programmet innebærer økonomiske forpliktelser over flere år, er Stortings samtykke til deltagelse i EØS-komiteens beslutning nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 andre ledd. Med sikte på at Norge skal kunne delta i pro-

grammet så tidlig som mulig og for å sikre norsk deltagelse i programaktivitetene for 2014, legges det opp til at Stortings samtykke innhentes før det trefjes beslutning i EØS-komiteen. Avgjørelse i EØS-komiteen er ventet i andre kvartal 2014.

EUs samarbeid innen sivil krisehåndtering og beredskap skal redusere risiko for skade på menneske, miljø, eiendom og kulturverdier ved katastrofer, og store uønskede hendelser og ulykker. Den medfører et styrket samarbeid med den humanitære delen av Kommisjonen, med felles beredskapsenter og felles innsats i felt.

Økt fokus på forebyggingsarbeid, en styrket internasjonal krisehåndteringsevne, økt forutsigbarhet og tilgjengelighet av ressurser og forbedrede transportstøtteordninger, vil gi en økt merverdi for Norge. Deltakelse i dette samarbeidet er derfor svært verdifullt med tanke på mulighetene for å motta spesialister, europeisk assistanse ved større hendelser nasjonalt, men også ved at forebyggingsperspektivet i tredjeland vektlegges. Det europeiske samarbeidet er dermed med på å styrke Norges innsats for samfunnssikkerhet og beredskap, både nasjonalt og internasjonalt.

Tilslutning til rådsbeslutning (EU) nr. 1313/2013 om EUs ordning for sivil beredskap vil være i tråd med de målene som ligger til grunn for det nasjonale samfunnssikkerhetsarbeidet, jf. Meld. St. 29 (2011–2012) «Samfunnssikkerhet». Fra norsk side er det et hovedprinsipp å støtte FN og OCHAs rolle på dette området. Det er viktig at den internasjonale humanitære politiske innsatsen og bruken av de humanitære midlene tar utgangspunkt i hva de nødlidende har behov for og erfaringer fra felten, slik at det internasjonale hjelpearbeidet organiseres på en mest mulig hensiktsmessig, kostnadseffektiv og upartisk måte. Norge er blant de statene som har sluttet seg til prinzipippet om «god humanitær giverskap» der dette står

sentralt. Det må heller ikke oppstå tvil om rollen og funksjonen til de deltagende kapasitetene i den aktuelle krisen, f.eks. ved bruk av ikke-sivile element.

Gjennom innlemmelse av rådsbeslutningen i EØS-avtalen og Norges videre deltagelse i EUs ordning for sivil beredskap, er Norge med på å fremme FNs ledende rolle i koordineringen av humanitær hjelpe, motvirke overlapping og sikre effektiv arbeidsdeling med FN, Røde Kors-systemet og andre sentrale humanitære aktører.

Norge har hittil hatt store fordeler av å delta i EUs ordning for sivil beredskap. Gjennom ordningen og dens finansieringsordninger har man vært i stand til å finansiere øvelser og prosjekter, utdanne norsk personell, utveksle kompetanse og erfaringer samt hatt tilgang på relevante situasjonsanalyser og informasjonsprodukter. EU er i dag den viktigste aktøren innenfor samfunnssikkerhet i Europa, også i regional sammenheng.

Justis- og beredskapsdepartementet tilrår derfor at Norge deltar i EØS-komiteens beslutning om innlemmelse i EØS-avtalen av rådsbeslutning (EU) nr. 1313/2013 om EUs ordning for sivil beredskap. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Kari Henriksen, lederen Hadia Tajik og Lene Vågslid, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Hårek Elvenes, Peter Christian Frølich og Anders B. Werp, fra Fremskrittsparti-

partiet, Jan Arild Ellingsen og Ulf Leirstein, fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, viser til Prop. 105 S (2013–2014).

Komiteen slutter seg til departementets vurdering av at Norge bør delta i EØS-komiteens beslutning om innlemmelse i EØS-avtalen av rådsbeslutning (EU) nr. 1313/2013 om EUs ordning for sivil beredskap.

Merknader fra utenriks- og forsvarskomiteen

Komiteens utkast til innstilling ble 3. juni 2014 oversendt utenriks- og forsvarskomiteen til uttalelse. Utenriks- og forsvarskomiteen opplyste i brev av 4. juni 2014 at de sluttet seg til justiskomiteens innstilling og ikke hadde ytterligere merknader.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak :

Stortinget samtykker til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av beslutning (EU) nr. 1313/2013 om EUs ordning for sivil beredskap (2014–2020).

Oslo, i justiskomiteen, den 10. juni 2014

Hadia Tajik

leder

Lene Vågslid

ordfører